

CA

Instruments de l'ànima

Matèria i esperit a la Catalunya medieval

No hi ha religió sense objectes. Solem pensar que l'espiritualitat no necessita la matèria, però l'observació de la realitat ho desmenteix: avui com ahir, molts objectes fan de mitjancers entre allò quotidià i allò diví. Aquesta idea de mediació, ben viva en les teories de la comunicació modernes, en realitat ha estat elaborada durant segles pel pensament religiós.

L'edat mitjana europea no en va pas ser una excepció. Malgrat el fonament platònic que oposava matèria i esperit, el cristianisme va reivindicar ben aviat la matèria com a lloc possible de la manifestació divina. La cristiandat medieval, sobretot en els darrers segles, ho va fer, a més, parant atenció a les propietats dels materials mateix.

Aquesta exposició té com a objectiu explicar diferents aspectes d'aquest fenomen en el context de la Catalunya medieval. De les relíquies a les escultures, de les imatges pintades als objectes de metall, del pergami al cristall, diversos instruments ens mostraran els camins materials de l'ànima per elevar-se des dels sentits cap a la transcendència.

ES

Instrumentos del alma

Materia y espíritu en la Cataluña medieval

No existe religión sin objetos. Solemos pensar que la espiritualidad no necesita la materia, pero la observación de la realidad lo desmiente: hoy como ayer, muchos objetos hacen de mediadores entre lo cotidiano y lo divino. Esta idea de mediación, viva en las teorías de la comunicación modernas, en realidad ha sido elaborada durante siglos por el pensamiento religioso.

La Edad Media europea no fue una excepción. A pesar del fundamento platónico que oponía materia y espíritu, el cristianismo pronto reivindicó la materia como lugar posible de la manifestación divina. La cristiandad medieval, sobre todo en los últimos siglos, lo hizo además prestando atención a las propiedades de los propios materiales.

Esta exposición tiene como objetivo explicar diferentes aspectos de este fenómeno en el contexto de la Cataluña medieval. De las reliquias a las esculturas, de las imágenes pintadas a los objetos de metal, del pergamiño al cristal, distintos instrumentos nos mostrarán los caminos materiales del alma para elevarse desde los sentidos hacia la trascendencia.

Organitzada per

Exposició organitzada conjuntament pel Museu d'Art de Girona, el Museu de Lleida, el MEV, Museu d'Art Medieval i el Museu Diocesà i Comarcal de Solsona.

Formen part de

Museu d'Art de Girona

Exposició temporal
23/10/26 — 29/03/27

Instruments de l'ànima

Matèria i esperit a
la Catalunya medieval

Museu d'Art
de Girona

Pujada de la Catedral, 12
17004 Girona
Tel. 972 203 834

SEGUEIX-NOS A
@MUSEUARTGIRONA

www.museuart.cat
@MuseuArtGirona
#InstrumentsAnima

FR

Les instruments de l'âme

Matière et esprit dans la Catalogne médiévale

Il n'existe pas de religion sans objets. Nous pensons souvent que la spiritualité n'a pas besoin de matière, mais l'observation de la réalité contredit cette idée : aujourd'hui comme hier, de nombreux objets servent de médiateurs entre le quotidien et le divin. Cette idée de médiation, très présente dans les théories modernes de la communication, fut en réalité élaborée au fil des siècles par la pensée religieuse.

Le Moyen Âge européen ne fit pas exception. Malgré le fondement platonicien qui opposait la matière et l'esprit, le christianisme revendiqua très tôt la matière comme lieu possible de la manifestation divine. La chrétienté médiévale, notamment au cours des derniers siècles, le fit en prêtant également attention aux propriétés des matériaux eux-mêmes.

Cette exposition a pour objectif d'expliquer différents aspects de ce phénomène dans le contexte de la Catalogne médiévale. Des reliques aux sculptures, des images peintes aux objets métalliques, du parchemin au verre, divers outils nous montrent les chemins matériels empruntés par l'âme pour s'élever à partir des sens vers la transcendance.

EN

Instruments of the Soul

Matter and Spirit in Medieval Catalonia

There is no religion without objects. We tend to think of spirituality as independent of matter, yet reality tells a different story: now as in the past, many objects serve as intermediaries between the everyday and the divine. This idea of mediation, so present in modern communication theory, has in fact been shaped over centuries by religious thought.

Medieval Europe was no exception. Despite its Platonic foundations, which set matter and spirit in opposition, Christianity soon embraced matter as a possible site of divine manifestation. Indeed, especially in the late Middle Ages, this was reflected in the Christian world's close attention to the properties of materials.

This exhibition explores various aspects of this phenomenon in the context of medieval Catalonia. From relics to sculpture, painted images to metalwork, parchment to crystal, a range of instruments will reveal the material paths of the soul as it rises from the senses towards transcendence.

Activitats complementàries

23 d'octubre, 17.30 h.

Inauguració de l'exposició.

Visites guiades

24 d'octubre, 11.30 h.

Visita comentada a l'exposició a cura de Marc Sureda, comissari de la mostra.

27 de febrer de 2027, 11.30 h.

Visita comentada a l'exposició a cura d'Alberto Velasco, comissari de la mostra.

Conferència

23 gener de 2027, 11.30 h.

Deambulatoris. Dinàmiques medievals d'intimitat amb les presències sagrades.

A cura de Gerardo Boto, doctor en Història de l'art per la UAB i professor d'Història de l'art a la UdG.

Diàlegs interreligiosos

4 de febrer i 4 de març de 2027, 18.30 h.

Taula rodona de diàleg interreligiós que ens apropa als objectes i instruments que, en diverses religions, medien amb el sagrat.

Perquè no hi ha religió sense objectes: la matèria també és una manera de viure i expressar la fe. Mediació a cura d'Arnau Oliveres, codirector de l'Associació de la UNESCO per al Diàleg Interreligiós i Interconviccional (AUDIR).

11 de març de 2027.

Acte de clausura de l'exposició

Marededeu de l'Esperança
Catalunya, cap a 1400
Alabastre esculpit i policromat
Procedent de l'ermita
de Farreres (Flaçà, Gironès)
Md'A, MDG 3071

Encolpi o penjoll reliquiari en forma de creu
Imperi bizantí (Palestina?), segles VI-X
Bronze fos i cisellat
Procedent de Sant Pere de Rodes (Alt Empordà)
Md'A, MDG 19

Ara portàtil
Catalunya (?), segle XI
Pissarra, fusta, argent repussat
Procedent de Sant Pere
de Rodes (Alt Empordà)
Md'A, MDG 20

Lipsanoteca
Catalunya, segle XI
Estuc emmotllat, tallat i gravat
Procedent de Santa Coloma de Cabanelles
(Alt Empordà)
Md'A, 82.763